

REKONSTRUOWANIE NORMY PRAWNEJ Z PRZEPISÓW PRAWA

CHARAKTERYSTYKA JĘZYKA PRAWNEGO TEKSTU AKTU PRAWNEGO

Język prawny jest produktywny:

zmienia/ma zdolność zmiany rzeczywistości empirycznej lub kulturowej.

Język prawniczy jest reproduktywny:

służy ustaleniu, co na gruncie określonej normatywnej koncepcji źródeł prawa uznawane jest za prawo.

Herbert Hart – teza o „otwartej tekstowości” tekstu aktu prawnego

Zasady techniki prawodawczej dotyczące języka aktu prawnego

- § 5. Przepisy ustawy redaguje się zwięźle i syntetycznie, unikając nadmiernej szczegółowości, a zarazem w sposób, w jaki opisuje się typowe sytuacje występujące w dziedzinie spraw regulowanych tą ustawą.
- § 6. Przepisy ustawy redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje prawodawcy.
- § 7. Zdania w ustawie redaguje się zgodnie z powszechnie przyjętymi regułami składni języka polskiego, unikając zdań wielokrotnie złożonych.

Dla oceny zgodności sformułowania określonego przepisu prawa z wymaganiami poprawnej legislacji istotne są przy tym trzy ogólne założenia.

Po pierwsze – każdy przepis powinien być sformułowany w sposób pozwalający jednoznacznie ustalić, kto i w jakiej sytuacji podlega ograniczeniom.

Po drugie – przepis powinien być na tyle precyzyjny, aby zapewnione były jego jednolita wykładnia i jednolite stosowanie.

Po trzecie – przepis powinien być tak ujęty, aby zakres jego zastosowania obejmował tylko te sytuacje, w których działający racjonalnie ustawodawca zamierzał wprowadzić regulację ograniczającą korzystanie z konstytucyjnych wolności i praw.

wyrok TK z dnia 20 października 2010 r., P 37/09, 2010/A/8, poz. 79

Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał w swoim orzecznictwie, że

„Zasady techniki prawodawczej” z dnia 20 czerwca 2002 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 283)

stanowią swoisty kanon, który powinien być respektowany przez ustawodawcę.

Według tych zasad, przepisy ustawy powinny być zredagowane tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje prawodawcy, a więc były precyzyjne, komunikatywne i adekwatne do zamiaru prawodawcy

(wyrok z 21 kwietnia 2009 r., sygn. K 50/07, OTK ZU nr 4/A/2009, poz. 51).

I. wieloznaczność słów/ zwrotów – sposoby eliminowania wieloznaczności;

1. Homonimy – zwrot ma jedno brzmienie, ale więcej niż jedno znaczenie: np. róg, rola, kasacja.

- homonimy jedynie w języku prawnym – w tekstach aktów prawnych występują w innym znaczeniu niż w języku ogólnym;

a/ „powód” znaczenia:

1/ określenie strony procesowej (k.p.c., k.p.k.)

2/ zwykle znaczenie to znaczy „przyczyna” – „*powód niesprawności systemu pomiarowego*” – rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie standardów emisji z instalacji; „*ważny powód zawieszenia członka zarządu*”

b/ „wina” inaczej prawo cywilne, inaczej prawo karne, ale także nazwa „wina” w liczbie mnogiej od „wino” w ustawie o napojach spirytusowych

Sposoby eliminowania wieloznaczności

- ustalenie właściwego znaczenia dla danego aktu prawnego;
- umieszczenie nazwy/zwrotu we właściwym kontekście:

a/ bliskim – „akcja protestacyjna”

b/ zdaniowym – „*Istotnymi częściami broni palnej i pneumatycznej są: szkielet broni, baskila, lufa, zamek, komora zamkowa oraz bęben naboju*”

- **definicje legalne.** § 146 ust. 1 ZTP – kiedy używane nazwy są nieostre, wieloznaczne, gdy nazwom/zwrotom o powszechnym znaczeniu nadaje się znaczenie szczególne, profesjonalne.

Definicja legalna to przepis prawa szczególnego rodzaju, przepis prawa II stopnia.

Sposoby redagowania definicji legalnych:

1/ definiendum (nazwa definiowana) + łącznik definicyjny (jest to, rozumie się, oznacza, należy rozumieć, znaczy tyle, co)

Art. 10 § 1 k.c.: „Pełnoletnim jest, kto ukończył lat osiemnaście.”

2/ definicje nieklasyczne:

Art. 39. k.k. Środkami karnymi są:

- 1) pozbawienie praw publicznych,
- 2) zakaz zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej,
- 2a) zakaz prowadzenia działalności związanej z wychowaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub z opieką nad nimi,
- 2b) obowiązek powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakaz kontaktowania się z określonymi osobami lub zakaz opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu,
- 3) zakaz prowadzenia pojazdów,
- 4) przepadek,
- 5) obowiązek naprawienia szkody,
- 6) nawiązka,
- 7) świadczenie pieniężne,
- 8) podanie wyroku do publicznej wiadomości.

3/ agregatowe, „słowniczk” – zamieszczane w przepisach ogólnych

USTAWA

z dnia 29 sierpnia 1997 r.

o ochronie danych osobowych

Art. 7. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

1) zbiorze danych - rozumie się przez to każdy posiadający strukturę zestaw danych o charakterze osobowym, dostępnych według określonych kryteriów, niezależnie od tego, czy zestaw ten jest rozproszony lub podzielony funkcjonalnie,

2) przetwarzaniu danych - rozumie się przez to jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych,

2. wieloznaczność czasowników

a/ „powinien” – sposoby użycia: prognostyczny, ocenny, normatywny, doradczy, opisowy) – w **tekście aktu prawnego wyraża najczęściej nakaz i pełni funkcję performatywną:**

„powinno być poddane badaniu”; „organ powinien zapewnić”; „zgromadzenie powinno się odbyć”

b/ „móc” – o znaczeniu decyduje kontekst językowy:

- „wolno”, „jest dozwolone” – „Spółka może zlecić...”

w połączeniu z „nie” oznacza zakaz; „Spółka nie może nabywać wyemitowanych przez nią akcji...”

- wyrażenie kompetencji

Sposoby użycia przecinka w tekście aktu prawnego:

I. Przecinek w zdaniu wielokrotnie złożonym:

- 1/ wyodrębnia w zdaniu jego części istotne semantycznie;
- 2/ oddziela zwroty złożone stanowiące elementy okresu warunkowego:

„Jeżeli sąd właściwy nie może z powodu przeszkody rozpoznać sprawy lub podjąć innej czynności, sąd nad nim przełożony wyznaczy na posiedzeniu niejawnym inny sąd”.

- 3/ łączy dwie części okresu warunkowego samodzielnie (bez słowa „jeżeli”, „jeśli”)

„Kto publicznie znieważa Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”

4/ pełni funkcje spójnika, łącząc zdania współrzędne w jedno zdanie współrzędnie złożone. Przecinki umieszczane pomiędzy kolejnymi zdaniami składowymi zdania złożonego **zastępują ten spójnik, który został użyty w zdaniu złożonym na końcu całego ciągu zdań.**

*„W przypadku popełnienia na statku przestępstwa kapitan obowiązany jest sporządzić szczegółowe zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, przedsięwziąć odpowiednie środki dla zapobieżenia uchyleniu się osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa od odpowiedzialności karnej, zabezpieczyć dowody i stosownie do okoliczności przekazać osobę podejrzaną o popełnienie przestępstwa.” -
koniunkcja*

*„Nie popełnia przestępstwa, kto działa w celu przeprowadzenia eksperymentu poznawczego, medycznego, technicznego lub ekonomicznego, jeżeli spodziewana korzyść ma istotne znaczenie poznawcze, medyczne lub gospodarcze” –
alternatywa zwykła*

5/ pełni funkcję spójnika budującego określenia szeregowo:

„Osobą najbliższą jest małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu”.

6/ oddziela zawartą w zdaniu informację podstawową od informacji uzupełniającej.

PRZEPISY PRAWA A NORMY PRAWNE

JĘZYKOWY KSZTAŁT NORMY PRAWNEJ

- 1. „Nakazuje/zakazuje się, aby A w warunkach W zachował się w sposób Z”**
- 2. postać zdania z okresem warunkowym „Jeżeli A znajdzie się w warunkach W, to nakazane/zakazane mu jest zachować się w sposób Z”**
- 3. jeżeli adresat A ma wpływ na powstanie okoliczności W – np. przez dokonanie czynności prawnej C i/lub czynności faktycznej F, to może spowodować po swojej stronie lub po stronie podmiotu B obowiązek zachowania się Z – postać słowna normy prawnej ulega skomplikowaniu**

„Jeżeli adresat A lub podmiot B poprzez dokonanie czynności prawnej C lub F spowoduje powstanie okoliczności W, a okoliczności W rodzą ze względu na normę prawną N powinność zachowania się w sposób Z, to wówczas adresatowi A nakazane/zakazane będzie zachować się w sposób Z”.

WYRAŻENIE NORMY W ZDANIU POJEDYNCZYM

Zdanie tekstu prawnego, w którym zakodowano normę prawną, powinno zawierać cztery elementy syntaktyczne:

- określenie adresata – podmiot prawa
- określenie okoliczności – sytuacje, w których znajduje się podmiot (grupa podmiotu)
- nakaz/zakaz/kompetencja/uprawnienie
- określenie zachowania.

Podmiot w zdaniu wyrażającym normę:

- 1/ podmiot zaimkowy: „kto”, „ktokolwiek”, „każdy”, „nikt”, „żaden”, „nikogo”
- „Nikt nie powinien być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny” – art. 32 ust.2 Konstytucji RP*
- „Nikogo nie można zmuszać do czynienia tego, czego prawo mu nie nakazuje”*
- „Nikt nie może być zmuszany do uczestniczenia ani do nieuczestniczenia w praktykach religijnych” – art. 53 ust. 6 Konstytucji RP*
- 2/ adresat normy: *„Akcjonariusz, wspólnik, członek zarządu albo rady nadzorczej spółki kapitałowej może żądać, aby spółka ...”* **podmiot szeregowy**

3/ osoba przejmująca obowiązki: *„Komornikowi przysługuje dodatkowe wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 40 % opłat pobranych przez niego stosownie do przepisów o taksie za czynności komorników”*

4/ derywat odczasownikowy: *„Nabycie lub wykonywanie praw z akcji albo udziałów przez spółkę albo spółdzielnię zależną uważa się za nabycie albo wykonywanie praw przez spółkę dominującą”*.

„Ograniczenie lub pozbawienie praw rodzicielskich może nastąpić tylko w przypadkach określonych w ustawie i tylko na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu” – art. 48 ust.2 Konstytucji RP

5/ błędy w określaniu podmiotu szeregowego poprzez użycie spójników w niewłaściwy sposób:

- błędne użycie spójnika *lub* w charakterze koniunkcji

forma błędna: *„Umowa sprzedaży, zamiany, darowizny lub inna umowa zobowiązująca do zbycia spadku przenosi spadek na nabywcę, chyba że strony inaczej postanowiły”.*

forma prawidłowa: *„Umowa sprzedaży, zamiany, darowizny, a także inna umowa zobowiązująca do zbycia spadku przenosi spadek na nabywcę, chyba że strony inaczej postanowiły”*

- błędne użycie spójników „*albo*”, „ *bądź*” w funkcji spójników łącznych:

forma błędna: *Zbycie lub wydzierżawienie przedsiębiorstwa albo ustanowienie na nim użytkowania powinno być dokonane w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi”.*

Forma prawidłowa: *„Zbycie przedsiębiorstwa, wydzierżawienie przedsiębiorstwa, a także ustanowienie na nim użytkowania powinno być dokonane w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi”.*

Orzeczenie w zdaniu wyrażającym normę: funkcja dyrektywalna

- 1/ czasownik deontyczny jako orzeczenie poprzedzające rzeczownik, który jest nazwą czynności regulowanej przez prawodawcę: *nakazuje* wycofanie towaru; jest *obowiązany* do zapewnienia; *poleca* wszczęcie postępowania.
- 2/ w połączeniu z zaimkiem „się”
- 3/ połączenie czasownika deontycznego z bezokolicznikiem określającym czynność, której dotyczy norma: *nie powinien* utrudniać, *nie musi* odpowiadać wzorowi.
- 4/ z czasownikiem posiłkowym „być”: *powinien* być obecny; *mogą* być stosowane.

Czasownik w czasie teraźniejszym w funkcji opisowej, czasownik w czasie przyszłym w funkcji prognostycznej, czasownik w czasie przeszłym, czasownik deontyczny w funkcji opisowej używane są do określenia tych elementów stanu faktycznego lub prawnego, od których wystąpienia uzależnione jest stosowanie normy sformułowanej przy użyciu czasownika lub czasowników w funkcji dyrektywnej.

WYRAŻENIE NORMY PRAWNEJ W ZDANIU ZŁOŻONYM

I. zdania złożone współrzędnie:

1. **Koniunkcja:** „i”, „oraz”, „a także”, „zarówno..., jak i...”; „zarówno..., jak też...”) użycie enumeracyjne: „*Pracodawca jest obowiązany wykazać okoliczności uzasadniające odpowiedzialność pracownika oraz wysokość powstałej szkody*”.

Wyrażenie z osobna nakazu dokonania dwóch czynności;
„*Pracodawca jest obowiązany wykazać okoliczności uzasadniające odpowiedzialność pracownika*” oraz
„*Pracodawca jest obowiązany wykazać wysokość powstałej szkody*”

Wyrażenie zakazu – jeżeli zakazane jest A i B, i C – oznacza to sytuację, w której zakaz dotyczy zarazem każdego poszczególnego działania adresata wyrażonego w zdaniu A, każdego poszczególnego działania wyrażonego w zdaniu B i każdego poszczególnego działania wyrażonego w zdaniu C.

2. Alternatywa zwykła – wyrażenie nakazu tylko w sytuacji, gdy norma zobowiązuje adresata do realizacji przynajmniej jednego z działań wskazanych w zdaniach składowych, a nie wyklucza realizacji wszystkich wskazanych działań.

„Pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie lub zgłoszone ustnie do protokołu”

wyrażenie zakazu – wystarczającym warunkiem do objęcia sankcją działania adresata jest popełnienie przez niego choćby jednego z czynów „Kto przemocą lub groźbą bezprawną wywiera wpływ”

3. Alternatywa rozłączna – „albo..., albo”; „bądź..., bądź”

Nakaz – tylko realizacja jednego ze wskazanych działań, wykluczenie realizacji obu oraz wykluczenie sytuacji braku zrealizowania obu działań.

Błędne użycie „albo”: *„Kto zwierzę chowa albo się nim posługuje, zobowiązany jest do naprawienia wyrządzonej przez nie szkody niezależnie od tego, czy było pod jego nadzorem, czy też zabląkało się lub uciekło, chyba, że ani on, ani osoba, za którą ponosi odpowiedzialność, nie ponoszą winy”* art. 431§ 1 k.c.

Pozornie regulacja nie obejmuje osoby, która zwierzę chowa i zarazem się nim posługuje.

Zakaz – tylko do sytuacji, gdy zakaz dotyczy czynów przeciwstawnych:

„Kto dopuszcza się zabójstwa albo powoduje ciężki uszczerbek zdrowia...”

TECHNIKI UMIESZCZANIA NORM PRAWNYCH W TEKŚCIE PRAWNYM

1. KONDENSACJA NORM – wyrażenie w jednym przepisie prawa wielu norm prawnych

Art. 22 § 6 Ordynacji Podatkowej: „Minister Finansów określi, w drodze rozporządzenia, właściwość rzeczową organów podatkowych...” elementy normy kompetencyjnej i norma ius cogens.

1. ROZCZŁONKOWANIE NORMY - SYNTAKTYCZNE

sytuacja A – przepis prawa jest zupełny art. 106 k.p.a. „W toku postępowania organ administracji państwowej wydaje postanowienia”

sytuacja B – przepis prawa jest niezupełny art. 53 § 1 Ordynacji Podatkowej: „ Od zaległości podatkowych, z zastrzeżeniem art. 54, naliczane są odsetki podatkowe”.

-TREŚCIOWE – w tekście aktu prawnego zostaje wprowadzona modyfikacja treści normy prawnej wyśłowionej w przepisie podstawowym (zrębowym)

przepis podstawowy powyższy art. 53, przepis modyfikujący art. 54 „Odsetek za zwłokę nie nalicza się...”

art. 148 § 1 k.k. „Kto zabija człowieka, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 8, karze 25 lat pozbawienia wolności albo karze dożywotniego pozbawienia wolności” – przepis podstawowy

art. 148 § 4 k.k. „Kto zabija człowieka pod wpływem silnego wzburzenia uzasadnionego okolicznościami, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10 – przepis modyfikujący

Odróżnia się pojęcia „przepis prawa” i „norma prawna”

§ 6 ZTP: **Przepisy** ustawy redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich **norm** wyrażały intencje prawodawcy.

REKONSTRUKCJA NORMY PRAWNEJ Z PRZEPISÓW PRAWA

I. Rekonstrukcja normy sankcjonowanej.

Struktura normy sankcjonowanej: H + D

W hipotezie określony jest zakres zastosowania normy prawnej

Hipoteza może wskazywać:

- 1/ cechy adresata normy prawnej: „kto”, „matka dziecka”, „funkcjonariusz publiczny”**
- 2/ miejsce, w którym dane działanie jest nakazane, zakazane lub dozwolone: „w miejscu publicznym”, „w miejscu pracy”**
- 3/ czas, w jakim dane zachowanie jest nakazane, zakazane, dozwolone: „w czasie pracy”, „w czasie jazdy”, „w trakcie pełnienia obowiązków służbowych”**
- 4/ relację adresata do innych podmiotów: „pozostając w związku małżeńskim”**
- 5/ rodzaj prowadzonej działalności: „pełniąc funkcję publiczną”, „będąc odpowiedzialny za bezpieczeństwo i higienę pracy”**

W dyspozycji określony jest zakres normowania normy prawnej

Sposoby wyrażania dyspozycji normy prawnej w przepisach prawa:

1/ jednorazowe określenie działania: „zabija”, „powoduje”, „sprowadza”

2/ zachowanie zakazane/nakazane jest ujęte jako zbiór alternatyw:

„Kto powoduje uszkodzenie ciała dziecka poczętego lub rozstrój zdrowia zagrażający jego życiu, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.” – art. 157a § 1 k.k.

3/ wyliczenie wszystkich działań, które uznawane są za zakazane:

„Kto wytwarza, pozyskuje, zbywa lub udostępnia innym osobom urządzenia lub programy komputerowe przystosowane do popełnienia przestępstwa określonego w art. 165 § 1 pkt 4, art. 267 § 2, art. 268a § 1 albo § 2 w związku z § 1, art. 269 § 2 albo art. 269a, a także hasła komputerowe, kody dostępu lub inne dane umożliwiające dostęp do informacji przechowywanych w systemie komputerowym lub sieci teleinformatycznej, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.” – art.269b § 1 k.k. – hakerstwo.

1/ należy znaleźć przepis prawa materialnego (przepis podstawowy) – Przepis prawa materialnego powinien możliwie bezpośrednio i wyraźnie wskazywać, kto, w jakich okolicznościach i jak powinien się zachować.

Art. 148 § 1 k.k. Kto zabija człowieka, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 8, karze 25 lat pozbawienia wolności albo karze dożywotniego pozbawienia wolności.

Przepis ten zawiera konieczne elementy normy prawnej sankcjonowanej, która ma być zrekonstruowana celem jej zastosowania:

1/ adresat – „kto”

2/ okoliczności = zakres zastosowania normy

3/ wskazanie, jak powinien się zachować = zakres normowania normy

Art. 5 k.k. Ustawę karną polską stosuje się do sprawcy, który popełnił czyn zabroniony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również na polskim statku wodnym lub powietrznym, chyba że umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, stanowi inaczej.

Art. 10 § 1 k.k. Na zasadach określonych w tym kodeksie odpowiada ten, kto popełnia czyn zabroniony po ukończeniu 17 lat.

§ 2. Nieletni, który po ukończeniu 15 lat dopuszcza się czynu zabronionego określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1 lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 197 § 3, art. 252 § 1 lub 2 oraz w art. 280, może odpowiadać na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają, a w szczególności, jeżeli poprzednio stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne.

2/ następnie należy odszukać przepis modyfikujący, który może być umieszczony w przepisach szczegółowych:

Art. 148 § 4 k.k. Kto zabija człowieka pod wpływem silnego wzburzenia uzasadnionego okolicznościami,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Albo

Art. 149 k.k. Matka, która zabija dziecko w okresie porodu pod wpływem jego przebiegu,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Przepis modyfikujący może być umieszczony także w przepisach ogólnych danej ustawy.

Art. 25 § 1 k.k. Nie popełnia przestępstwa, kto w obronie koniecznej odpiera bezpośredni, bezprawny zamach na jakiegokolwiek dobro chronione prawem.

§ 2. W razie przekroczenia granic obrony koniecznej, w szczególności gdy sprawca zastosował sposób obrony niewspółmierny do niebezpieczeństwa zamachu, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.

Art. 31 § 1 k.k. Nie popełnia przestępstwa, kto z powodu choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego lub innego zakłócenia czynności psychicznych, nie mógł w czasie czynu rozpoznać jego znaczenia lub pokierować swym postępowaniem.

II. Po zrekonstruowaniu normy sankcjonowanej należy zrekonstruować normę sankcjonującą.

Struktura normy sankcjonującej: H + D

Art. 25 § 1 k.p.k. Sąd okręgowy orzeka w pierwszej instancji w sprawach o następujące przestępstwa:

- 1/ o zbrodnie określone w Kodeksie karnym oraz w ustawach szczegółowych;
- 2/ o występki określone w rozdziałach XVI i XVII oraz w art. 140 – 142, 148 § 4, art. 149, art. 150 §1, art. 151 – 154, art. 156 § 3, art. 163 § 3 i 4, art. 165 § 1, 3 i 4, art. 166 §1, art. 173 § 3 i 4, art. 185 § 2, art. 210 § 2, art. 252 oraz art. 253 § 2 Kodeksu karnego.

Konieczne jest także, w tym przypadku, sięgnięcie do przepisów Kodeksu karnego, które określają, kiedy przestępstwo jest zbrodnią, a kiedy występkiem.

Art. 7 k.k.

§ 1. Przestępstwo jest zbrodnią albo występkiem.

§ 2. Zbrodnią jest czyn zabroniony zagrożony karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3 albo karą surowszą.

§ 3. Występkiem jest czyn zabroniony zagrożony grzywną powyżej 30 stawek dziennych, karą ograniczenia wolności albo karą pozbawienia wolności przekraczającą miesiąc.